

Land- en Tuinbouworganisatie Nederland

Adres : Bezuidenhoutseweg 225
2594 AL Den Haag

Telefoon : +31(0)70-3382700

E-mail : secretariaat@lto.nl

Datum : 21 september 2016
Ons kenmerk : AJM/AL/160921
Onderwerp : Reactie LTO Nederland op Miljoenennota 2017
Informatie : Adinda Lodders | 06-1288 2887 | alodders@lto.nl

Geachte voorzitter en leden,

Nu de overheidsfinanciën na jaren van bezuinigingen en lastenverhogingen weer ruimte bieden, is het cruciaal dat breed wordt geïnvesteerd in de economie en de toekomst van ons land. Wij roepen het kabinet dringend op om meer perspectief te bieden voor boeren en tuinders. De gewenste verduurzaming van de sectoren kan alleen plaatsvinden als er ook voldoende economisch perspectief is. In een aantal sectoren ontbreekt dat perspectief. We vragen de overheid om goede randvoorwaarden te scheppen voor een sterke agrarische sector en het maximaal stimuleren van verduurzaming met economisch perspectief.

Marktsituatie

Boeren en tuinders dragen in grote mate bij aan de welvaart van Nederland. Zij zorgen dagelijks voor het meest veilige en duurzame voedsel. Zij beheren 70% van alle grond in Nederland en zorgen daarmee voor een prettig leefomgeving en een vitaal platteland. De Nederlandse land- en tuinbouw levert een bijdrage van 82,4 miljard aan het handelsoverschot en zorgt direct en indirect voor zo'n 10% van de werkgelegenheid. Naast deze kerntaken leveren boeren en tuinders een belangrijke bijdrage aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Zo zijn ze leverancier van zo'n 45% van de duurzame energie in Nederland en behaalt de land- en tuinbouw als enige sector in Nederland nu al de klimaatdoelen voor 2020.

Tegelijkertijd staan boeren en tuinders voor grote uitdagingen. Alhoewel Nederland uit de crisis komt, verkeert een substantieel aantal bedrijven in de land- en tuinbouw in een economische crisissituatie. Geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor wegvallende vraag en daarmee in een aantal sectoren voor lage prijzen. LTO Nederland waardeert de inzet van het kabinet om internationale stabiliteit te bevorderen. Twee derde van al het voedsel dat in Nederland geproduceerd wordt, wordt geëxporteerd. Boeren en tuinders zijn dus in sterke mate afhankelijk van de internationale markt waarop zij opereren.

Naast een stabiele wereld markt is het voor ondernemers ook van groot belang dat zij binnen dezelfde kaders kunnen produceren als hun collega's in andere landen. De wettelijke basis voor agrarische productie moet in alle EU-lidstaten gelijk zijn.

Randvoorwaarden voor een sterke agrarische sector

Maatschappelijke uitdagingen vragen een verdere verduurzaming van onze sector op het gebied van onder andere dierenwelzijn, gewasbeschermingsmiddelen en de leefomgeving. Voor boeren en tuinders in Nederland biedt verduurzaming kansen tot een beter inkomen. Echter voor deze investeringen is (financiële) ruimte nodig. Het kabinet moet boeren en tuinders stimuleren in hun ondernemerschap. Dit is tweeledig. Enerzijds moeten bovenwettelijke eisen ten behoeve van duurzaamheid door de markt worden vergoed. Anderzijds vragen we de overheid te zorgen voor lastenverlichting voor boeren en tuinders in plaats van lastenverzwaring.

Keurings- en toezichtkosten

LTO Nederland constateert dat er in 2017 5 miljoen extra aan retributies wordt betaald door de sector aan de NVWA, als gevolg van gestegen tarieven in 2016. Dit staat haaks op een aanpak van kostenverlaging en het gaat voorbij aan het recente advies van de Raad van State (RvS) inzake het doorberekenen van keuringskosten. Volgens de RvS zijn de tarieven voor toezicht en keuring in strijd met de uitgangspunten van het kabinet zoals vastgelegd in 'Maat Houden': doorberekening van keurings- en toezichtskosten is toegestaan, maar dan moet dat wel aansluiten bij de werkelijke kosten en niet gebaseerd zijn op een vergoeding van de economische waarde (RvS, 5 september 2016). Indien het kabinet het advies van de RvS serieus neemt, draait zij de eerdere verhogingen van de keuringskosten van de NVWA terug. Daarnaast is volgens LTO Nederland een impuls door de overheid van € 50 miljoen nodig, zodat de NVWA efficiënter gaat werken tegen lagere kosten. Goed en effectief toezicht op de naleving van veiligheidsregels in de voedselketen is immers niet alleen van belang voor de sterke exportpositie van de land- en tuinbouw, maar ook in het algemene belang van onze consumenten.

Voedselagenda

Er wordt door het kabinet jaarlijks 20 miljoen uitgetrokken voor het vergroten van duurzaamheid, transparantie en voedseducatie. LTO Nederland juicht dit toe. Dit zijn maatschappelijke thema's waarin agrarische ondernemers kansen zien om verder te ontwikkelen. Niet voor niets wordt de Multifunctionele Landbouw een steeds grotere tak in onze sector. Wij vinden dat de uitvoering van deze voedselagenda niet zonder inbreng van de primaire producenten van voedsel tot stand kan komen. In dit licht vinden wij het onbegrijpelijk dat er voor de voedselagenda € 15 miljoen wordt gezocht bij bestaande innovatiegelden ten behoeve van o.a. duurzame veehouderij en duurzame plantaardige productie.

Wij roepen het kabinet op om de producenten van voedsel te betrekken bij de voedselagenda en bestaande investeringen en subsidies aan innovaties niet te verminderen. Deze zijn immers van het grootste belang voor verduurzaming van de voedselketen. Alleen zo kan de land- en tuinbouw ook in de toekomst veilig en duurzaam voedsel produceren, op een wijze die recht doet aan maatschappelijke behoeften.

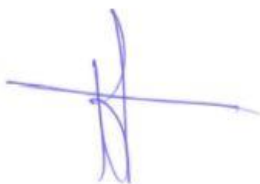
BTW-landbouwregeling

LTO Nederland is teleurgesteld over het voornemen om per 1 januari 2018 de BTW-landbouwregeling af te schaffen. Deze regeling wordt door een aanzienlijk deel van de agrarische sector gebruikt en levert de sector een besparing van € 17 miljoen aan (administratieve) lasten op, die niet op andere wijze terug in de sector komt. Wij roepen het kabinet om deze lastenverzwaring voor de sector terug te draaien, door hem elders te investeren in lastenverlichting voor boeren en tuinders.

Arbeidsmarkt

Tot slot constateren wij dat de arbeidskosten komend jaar lager zullen zijn, maar dat deze verlaging nog niet substantieel is. Het kabinet moet, nu het beter gaat met de economie, meer werk maken van het verminderen van de lasten op arbeid ter stimulering van de werkgelegenheid. Ook is het noodzakelijk om de werking van de arbeidsmarkt een stevige impuls te geven door knelpunten snel op te lossen.

Hoogachtend,

Albert Jan Maat
Voorzitter LTO Nederland